

עין משפט
נר מצוה

לא:

שבועת העדות פרק רביעי שבועות

מסורת הש"ס

(א) לקמן דף טו. (ב) חכמים
ט. (ג) ושלם כהן. (ד) לקמן לה.
(ה) ושלם כהן. (ו) דף טז. (ז)
(ח) ושלם כהן. (ט) לקמן דף טז.
(י) ושלם כהן. (יא) דף טז.
שמינית.

תורה אור השלם

1. אי נפש כי תשבע
לכטא בשפתים לדעת
או לדחויי לכל אשר
יבטא האדם בשבעה
ויעלם ממונו ודואר דיע
ואשם לאחת מאלה:
ויקרא ד.

גליון הש"ס

נ"ב דרש"י לה בק"י. פ"י
מסת דף י' פ"א פ"י
הרשב"א ד"ה והלא דכ"ס
ק"י.

מוסף רש"י

ובקרבן. שבעה הפקדון
קריב לה ששפקין עליו
(דק"י דו.) ושלם כהן
בפני כהן. אם מפיו נשבע
שהוא שבעה מפיו. או
שענה חתן אחר שבעה
ואח"כ הדין חייב קרבן.
דמיו וכתב בעמיתו. אם
דכו (שם). ומפי אחרים.
שלא ענה חתן. כגון
משבעי עליו שחזיר לו
פקדון ואחר חתן לו כד.
אני חייב עד שיכפור
ברב"ד. משום דמשבע
מפי אחרים נפקדון לא
חייב. ומשבעת העדות
נדרת. ויכריח לה
לדמי דון מינה ומנה.
והכח נכ"ד (שם). וחכ"א
בין מפי עצמו כד.
דכריח לה דון מינה ואוק
נאמרה (שם). כבולין
נאמר בהן העדות. כלל
המכילין עליו וירד
שאלה פסוק. כגון
שבעת מקדש ושבעת
נעור. וכדמיו כד שבעת
העדות (וכדמיו כד שבעת
לע"ד כהן).

אמר להו רב פפא אי מפקדון. הווי מיימי רבנן מפי עלמא לשבעת
העדות הווי מחייבי ליה אפילו שלא בדין דין כי התם דלכולי עלמא
דון מינה ומינה אית לן והאי דלא מחייבו אלא בדין דין משום דלא
נגזירה שוה משבעת הפקדון גמרי לה אלא משבעת העדות גופה
מקל וחומר מה מושבע מפי אחרים

חייב עדות כדמכ"ב (ויקרא ה)
ושמע קול אלה מפי עלמא מבע"ל:
לאו דגמרי לה עדות. דהא נפקדון
אשר ישבע עליו לשקר כמ"ב (שם)
משמע מפי עלמא והא לא ליכא למידן
ק"י דודאי מושבע מפי עלמא חמור
ממושבע מפי אחרים אלא מגזירה
דון גמרי לה מעדות ומדמייב בדין
דון ושלם כהן דין אלא דון מינה
ואוקי נאמרה פסוקא להו מאחר
שהבאת מפי אחרים לכלל עדות
הפקדון העמידה בחזרת עדות
הפקדון שאין עדות נכ"ד מפורש
כה: מהכא אוקי. מהכא ודאי
שמעין להו לרבנן דון מינה ואוקי
נאמרה אלא מהכא פלוגתא נאמרה
שמעין להו. כבולין נאמרה עלה
כלל הכמוסין נקרבן עולה וירד
כגון שבעת נעור וטומאת מקדש
נאמר ונעלם (ויקרא ה). ושלם כהן
העדות לא נאמר: לימא חמורא דרב
כסא ורב אפי. דהיכא דקבור
לישבע נאמרה אוקי חייב ואח"כ
איתפסקא להו דלשטרין רב למימר
להו לנך אנסך אע"ג דקמן. האי
גבי עדות איתרין רב למימר נמי
גבי נעור: שגגה כל דכו. ואפי'
אנס כלל נמי: מתני' או
שאמרו לו. כלל שבעה אין אנו יודעין
לך עדות ואמר להם משבעי עליכם
שיבא אחת מהם שאמרתם ואמרו אמן
חייבין אכל אס שקדו אחר השבעה
אין כאן אנסך הגדול ושלם כהן
לכ"ד על כל שבעה שאין כפירה חוץ
לכ"ד דכמפרש בגמרא (לג.). כפרו.
בדין דין חייבין על כל אחת ואחת
דכפירה אכולה קיימא וילפין מקרא
והיה כי יאשם לאחת מאלה (ויקרא ה)
לחייב על כל אחת ואחת (לג.). מה ענין.
אין חייבין אלא אחת אפילו שחקו
וכפרו לנסוף ולא אמרין כפירה
קיימא אכולה: הואיל ואין יכולין
לחזור ולהודות. אילו כפרו בראשונה
הואיל ובכ"ד הם שוב אין היו ראוין
להעיד שכבר הגדול שאין יודעין לו
עדות ושוב אינו חוזר ומגיד הלכך אע"ג
דלא כפרו אלא לנסוף כל השבעות היו
לנטלה חוץ מן הראשונה שאם שחקו
בראשונה כפירה היא שוב אין ראויים
להשבעין ואם אינה כפירה הרי
מושבעין ועומדין ומה זה שבעה על
שבעה ועל כרחך כי תכח נאמרה
לחייב על כל אחת ואחת שאין יודעין חוץ
לכ"ד וכפרו בכ"ד תכח דשבעות חוץ
דחוק לכ"ד שהיה משבעין שיבואו
לכ"ד ויעידו לא יאלו לנטלה וראויות
לחלק שרי אפי' כפרו שם בראשונה

היה ראוי לחזור ולהשבעין: כפרו שנייה כחש. כחך כדי דבור: כראשון חייב. אכל השני פטור שפין
להגיד: גמ' עד שימטו מפיו. בואו והעידו: שילם ביד עבדו. המונע השבעין ביד עבדו: שאם אסר יודעין לו עדות. לנעל דינו:

עד

דמיימי לה בק"י בוי. ומפקדון לא נבי למילף דלי כמה מזני
אליכא למיפדן שכן נובח בלגשים ובגשים ור"מ גמר
לה מג"ש דחטא חטא כרבי שמעון לקמן בפירקין (דף ג.).
מההיא דין. פ"י יש להוכיח מהכא דלרבנן אית להו דון מינה
ואוקי נאמרה אכל לר'

מאיר דאית ליה דון מינה ומינה אין
להוכיח מהכא אלא מהך דהכא
דהיא אליכא למימר דטעמא דר"מ
משום דילף פקדון בק"י מעדות שלא
עשה בו נשים בלגשים וחייב בו בין
מפי עלמא בין מפי אחרים פקדון
לכ"ס דיו לנא מן הדיו להיות כנדון
מה עדות מפי אחרים דוקא ככ"ד חף
פקדון כך וליכא למימר שבעת נעור
חוכית שבעה בו נשים בלגשים ופטור
בו מושבע מפי אחרים דמה לשבעת
נעור שכן לא עשה בו מיד כשוגג
דמכ"ב ביה ונעלם ואי לא הוה ביה
פירכא הוה אמרנא דשבעת נעור
גופיה יולף מקל וחומר מעדות
לחייבין מושבע מפי אחרים:

ואין חייבין על שבעת נעור. ור"מ
פ"י נקוטנרם נרש פירקין
שכמו העדות ואם תאמר מיוקף ליה
דנקוטנרם קמחשכני וי"ל כגון דלמרי
שבעה שלא ידענו אז לא ראוין לך
שום עדות וא"ת אכתי מה שייך לה
לרוב כהנא ורב אפי' דלמא הכא
היינו טעמא לפי שאין ראוי להעיד
וכו' להו וקרבן או פסולין וי"ל
דלא דמי דלמיה נפקי מוהוא עד
דפירש נקוטנרם נרש פירקא
דמשמע והוא ראוי להעיד אכל הכא
קרבן כהו והוא עד דלמיה להעיד
אם היו זוכרין ועוד יש לומר שגגתה
גרידא שבעת נעור ופירש נקוטנרם נרש
לישבע לשקר:

משבעי אני ע"כ: ואמרו
אמן. אליכא דר"מ
אמי דחייב חוץ לכ"ד נמושבע מפי
עלמא ולכן איתרין למימי ואמרו
אמן דהי כמולא שבעה מפיו ותנא
כל עניני מושבע מפי עלמא דאי
לרבנן חייב ככ"ד למה לי ואמרו אמן
דהי כמולא שבעה מפיו מיוקף
ליה דכ"ס מפי אחרים חייב א"י אמי
אפי' דכ"ס נקט ואמרו אמן כדי
לקר וה"ה אם אמרו אכ"כ אין אנו
יודעים לך עדות ופי' נמי דקמני
כי אחי נמי כרבנן דלרבנן נמי לא
נעין שבעה ככ"ד אלא הכפירה
דלמיה דוקא קפיד קהא דלמיה
נמקום הראוי להגדה והשתא נמא
דגמ' משמע דהא דרשנין מלאכת
לחייב על כל אחת ואחת דע"כ מיכני
ליה למידרש ואמי נמי לרבנן:
ואי

רץ אחריו שבעה שאין אנו יודעין לך עדות ור' יודעין לך עדות או
מאי קא משמע לן תנינא וי"ל שילח ביד עבדו או שאמר להן הנתבע משבעי
אני עליכם שאם אחם יודעין לו עדות שתבואו ותעידוהו הרי אלו פטורים
עד
היה ראוי לחזור ולהשבעין: כפרו שנייה כחש. כחך כדי דבור: כראשון חייב. אכל השני פטור שפין
להגיד: גמ' עד שימטו מפיו. בואו והעידו: שילם ביד עבדו. המונע השבעין ביד עבדו: שאם אסר יודעין לו עדות. לנעל דינו:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones